

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Literatura muzyczna

Kod przedmiotu

Kierunek

Kompozycja i Teoria Muzyki

Specjalność

Teoria muzyki

Typ przedmiotu

Kierunkowy

Wymagania wstępne

Wiedza i umiejętności na poziomie dyplomu szkoły muzycznej II stopnia.

Wymagania końcowe

Egzamin

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z twórczością kompozytorską I połowy XX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem szerokiego kontekstu kulturowego oraz związków z innymi dziedzinami sztuki – literaturą i plastyką. Prezentowany materiał obejmuje literaturę kręgu rosyjskiego, niemieckiego, amerykańskiego oraz romańskiego (Francja, Włochy, Szwajcaria).

Treści programowe nauczania

Rok I, semestr I:

Prezentacja i omówienie twórczości następujących kompozytorów kręgu niemieckiego: Gustaw Mahler, Richard Strauss, Arnold Schoenberg, Alban Berg, Anton Webern, Paul Hindemith oraz następujących zagadnień: ekspresjonizm, atonalność, Klangfarbenmelodie, Sprechgesang, dodekafonia, punktualizm, serializm, Neue Sächlichkeit.

II semestr:

Prezentacja i omówienie twórczości następujących kompozytorów kręgu rosyjskiego i anglo-amerykańskiego: Igor Strawiński, Sergiusz Prokofiew, Dymitr Szostakowicz, Charles Ives, Benjamin Britten, George Crumb, oraz następujących zagadnień: styl aforystyczny, „muzyka w muzyce”, neoklasycyzm, witalizm, collage.

Rok II, semestr I:

Prezentacja i omówienie najważniejszych utworów czołowych kompozytorów, oraz następujących zagadnień związanych z estetyką szeroko pojętej kultury romańskiej: impresjonizm, symbolizm, neoklasycyzm,

semestr II:

Charakterystyka początków awangardy europejskiej (E. Varèse), początków muzyki elektronicznej (A. Jolivet), zasadniczych elementów stylu (F. Martin) oraz techniki kompozytorskiej (O. Messiaen).

Efekty kształcenia (uczenia się) po ukończeniu przedmiotu

- w zakresie wiedzy

- Umie wypowiedzieć się na temat gatunków i form muzycznych oraz przemian techniki kompozytorskiej w I połowie XX wieku (K1_W03).

- Potrafi scharakteryzować europejską i amerykańską twórczość kompozytorską XX wieku w aspekcie jej związków z innymi dziedzinami sztuki – literaturą i plastyką (K1_W07).
- Potrafi rozpoznać style muzyczne I połowy XX wieku, wskazać podstawową faktografię w zakresie biografii najważniejszych kompozytorów oraz stylistyki ich dzieł (K1_W9, K1_W10).

- w zakresie umiejętności

- Potrafi prawidłowo posługiwać się terminologią z zakresu teorii muzyki oraz historii muzyki XX wieku (K1_U15).
- Potrafi słuchowo rozpoznać styl muzyczny lub technikę danego kompozytora, formę, instrumenty (K1_U17).

- w zakresie kompetencji społecznych

- Dostrzega problem indywidualności twórcy w kontekście społecznie aprobowanych kategorii stylistycznych (K2_K02).

Metody nauczania

Wykłady są ilustrowane nagraniami omawianych utworów, poznawanie audytywne (słuchowe) jest uzupełnione oglądem partytury. Bardzo ważnym elementem nauczania staje się rozwijanie u studentów umiejętności świadomego słuchania (poznawania) muzyki z jednoczesnym zapamiętywaniem podstawowych struktur tematycznych, formy, kolorystyki, interpretacji wykonawczych itp.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

ROK	I		II		III	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	2	2	2	2		
Ilość godzin w semestrze	30	30	30	30		
Rodzaj zaliczenia	zs	zs	zs	egz		
LEGENDA	zal – zaliczony; zs – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ed – egzamin dyplomowy					

Kryteria oceny

Podstawą zaliczenia semestrów I-III jest praca pisemna w formie odpowiedzi na zestaw pytań z zakresu tematów danego semestru. Studenci, którzy opuszczą zbyt wiele wykładów, muszą zdać dodatkowe kolokwium ze znajomości słuchowej utworów (nagrań). Egzamin w formie pisemnej i ustnej.

Literatura (piśmiennictwo)

- B. Pociąg *Szkice z późnego romantyzmu*, Kraków 1978.
 L. Rognoni *Wiedeńska szkoła muzyczna. Ekspresjonizm i dodekafonia*. Kraków 1978 (fragm.).
 K. Meyer *Oddziaływanie systemu totalitarnego na Prokofiewa, Szostakowicza i Chaczaturiana*. (W:) *Muzyka i totalitaryzm*. Poznań 1996.
 S. Jarociński *Debussy, a impresjonizm i symbolizm*. Kraków 1966.
 P. Holmes *Debussy*. Kraków 1999. T. Zieliński *Style, kierunki i twórcy muzyki XX wieku*. Warszawa 1980.
 M. Szoka *Język muzyczny Franka Martina*. Łódź 1995.

O. Messiaen *Technika mojego języka muzycznego*. „Res Facta” 1972.

T. Kaczyński *Messiaen*. Kraków 1984.

Olivier Messiaen we wspomnieniach i refleksji badawczej. Red. R. D. Golianek i M. Szoka, Łódź 2011.

Ponadto partytury analizowanych utworów.

Język wykładowy

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w języku angielskim.

Imię i nazwisko wykładowcy

dr hab. Ewa Kowalska-Zajac, prof. AM

prof. dr Marta Szoka